

Järva Valla Leht

jarvavald.kovtp.ee

NR 18 (144)

OKTOOBER 2024

ILMUB KAKS KORDA KUUS

Lühidalt

• Järvamaa täiskasvanu-hariduse tunnustussündmus 2024:

Aasta õppija laurea-at: Kadri Kaarlep

Nominendid Järva vallast: Kaido Elisarov, Natali Medvedev, Meelis Aasmäe, Getter Klaas, Maaja Vilipõld, Marko Männik

Aasta õpito laureaat: Põhja-Järva kooli lastevanemate akadeemia

Nominent Järva vallast: Järva valla kirikute päevad

Aasta õppijasõbraliku töö-andja laurea-at: Koeru lasteaid Päikeseratas.

Nominent Järva vallast: Järva-Jaani gümnaasium

• 4. novembril kell 18 toimub Müüsleri külas „Turvaline küla“ arutelu. Arutelule on kaasatud Müüsleri ja ka kõikide ümberkaudsete külade elanikud ja külalised. Kokkusaamise eesmärk on ühte ruumi tuua eri ametkondade esindajad, et ühiselt koos kogukonnaliikmetega arutleda, millised on murekohad ja kuidas saaks paremini ja turvalisemalt oma külas elada. Kirjapanek: kaido.riim@politsei.ee

• Alates 1. novembrist on mõned ühissõidukipeatused uutes kohtades. Seoses Koeru–Kapu lõigu rekonstrueerimisega muutus Koeru alevikus oleva bussipeatuse asukoht ning lisandusid uued alevikusised bussipeatused. Ataste külla on rajatud Saare peatus. Bussipeatuste asukoha valikusse kaasati kohalikud elanikud ja arvestati nende ettepanekutega.

• Järva valla noorsootöokeskuse kodulehelt jarvanoored.ee leiab infot noortekeskuste kohta, uudiseid huviharidusest, noortevolikogust ja üritustest.

Õpetajatele meeldib õppida

KRISTI KIRSS

16. oktoobril tunnustati Järvamaa parimaid täiskasvanud õppijaid. Järva vallast said neljast kategooriast kolmes laurea-diks meie valla inimesed ja kollektiivid. Kõik kolm laurea-ti tegutsevad hariduse valdkonnas. Tunnustus oli ootamatu ja tuli suure üllatusena. Täiskasvanuhariduse tunnustuskonkurssi korraldab haridus- ja teadus-ministeerium koostöös ETKA Andrasega Euroopa Sotsiaal-fondi toel.

Kool kaasab vanemaid

Aasta õpito – lastevanemate akadeemia – möte sai alguse 2020. aastal Albu koolile uut arengukava tehes. „Leidsime kooli väärtusi hästi iseloomustava ja kandva moto „Hoolides loon õnneliku maailma!“. Õpetajatena soovime loomulikult hoolida lastest, aga kindlasti ka lastevanematest, sest lapse ja vanema heaolu on väga tihedalt seotud,“ ütles kooli õppejuht Tiia Mänd. Männi sõnul peavad õpetajatel olema ühised või sarnased väärtushinnangud ja põhimõtted, kuidas lapsi suunata ja nende arengut toetada. Lisaks peab nende omavaheline läbisaamine, vastastikune austus ja hoolimine olema väga hea, sest nad on eeskujuks lastele ja lapsed on selliste asjade märkamisel väga terased. Võrdset oluline on pere ja kooli koostöö selle kõige kujundamisel.

„Tajusime missiooni ja vastutust toetada lastevanemaid ja oma meeskonda sellel teekonnal,“ lisas Mänd, miks sai teoks koolituste sari. Kuna Albu ja Aravete koolid käivad juba mõnda aega ühte jalga, siis planeeriti nõnda, et kohtumised toimuvad mõlemas koolis vaheldumisi. Koolides on käinud huvitavaid teemasid lahkamas psühholoog Hele Alusta, täiskasvanute koolitaja ja peretera-peut Heidi Antons, peretera-peut Hannes Hermaküla ning Men-

Anu Kangur

Kadri Kaarlep

Tiia Mänd

tor Inspira lektor Ruta Püvi. On arutletud eri generatsioonide, nutisõltuvuse ja paljudel muudel teemadel.

Üle poole meeskonnast õpivad

Aasta õppijasõbraliku töö-andja laurea-diks sai Koeru lasteaid Päikeseratas. Lasteaia direktor Anu Kangur tunnistas, et on väljakutse leida asendajaid, kui suur osa meeskonnast samal ajal õpib. „Teiselt poolt on rõõm, et me ei pea igal aastal kuulutama välja konkursse, et endale kvalifitseeritud õpetajaid leida,“ nägi ta ka positiivset külge. Abis käivad pensionile jäänud pedagoogid, endised töötajad ning

asendusi tehakse ka kollektiivi enda sees. Lasteaid võimaldab personali enesetäiendamist nii taseme- kui ka täiendkoolitustel. Lasteaia töötajatele luuakse võimalus osaleda vallasisel õppepäevadel ja korraldatakse sisekoolitusi. Lasteaia 13 õpetajast õpib tasemekoolitusel seitse. Kõikidele õpetaja-abidele tellis vald ühiskoolituse lapsehoidja taseme 5 omandamiseks just Koeru lasteaid eestvedamisel ja soovil.

Aasta õppija sai tuule tiibadesse Järvamaalt

Aasta õppija laurea-at Kadri Kaarlep elab ja töötab juba mõned kuud teises maakonnas,

kuid side Järva vallaga on säilinud. Kaarlep soovib endiselt osa võtta valla sündmustest ja kasutab siin loodud õppemeetodeid uues koolis. Ta on eesti keele ja kirjanduse õpetaja Kristjan Jaak Petersoni gümnaasiumis.

„Sain tuule tiibadesse ikkagi Järvamaalt,“ tunnistas Kaarlep. Ta on väga tänulik Albu kooli õpetajatele, Tammsaare muuseumile ning praktika juhendajale Eleene Sammlerile Paide gümnaasiumist. Vargamäed külastab ta kindlasti ka oma õpilastega praegusest koolist. „Kui sellist kogemust Järvamaal poleks olnud, poleks ma elu sees julgenud minna Eesti suurimasse gümnaasiumisse

tööle.“ Kui Albu koolis omandab tarkuseteri umbes 90 last, siis nüüd töötab Kaarlep koolis, kus kõigest ühes lennus on üle 300 õpilase.

Saada aasta õppija tunnustus annab juurde lisamotivatsiooni õpetada. Selliselt saab olla lastele eeskujuks, näidata, et pingutused toovad tulemusi. „Ära muretse, kui praegu ei lähe nii, nagu sa tahad, või sa praegu ei tea, mida sa tahad. Vaata mind, ma olen nelikümmend ja õppisin samuti,“ julgustab Kaarlep enda õpilasi. Tema sõnul on Eestis väga head võimalused õppida – seda võib igas eas ning saab teha ka poole elu pealt täieliku kannapöörde.

Järva vallavolikogu istung 26. septembril Koerus

• Järva vallavolikogu kehtestas Järva valla haldusterritooriumil igale järgmisele maa sihtotsarbegrupile maksumäära:

1) elamumaale ja maatulundusmaa õuema kōlvikule 1,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas; 2) käesoleva paragrahvi punktis 1 nimetatata maatulundusmaale 0,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas; 3) käesoleva paragrahvi punktides 1 ja 2 nimetatata sihtotstarbega maale 1,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas. (Loe lähemalt JVL nr 17, lk 3)

• Vallvolikogu muutis 20.12.2018 kinnitatud Koeru muusikakooli põhimääruse paragrahvi 25 lõiget 3, mis sõnastati: (3) Õppekulude osaliseks katmiseks on koolil õigus võtta õppetasu. Õppetasu maksab õppuri seaduslik esindaja. Õppetasu makstakse õppetegevusega kaetud üheksa kuu (september–mai) eest. Õppetasu suuruse kinnitab vallavalitsuse ettepanekul vallavolikogu.

• Järva vallavolikogu otsustas: Anda Järva valla vapimärk Leo Matikainenile.

• Anda Järva valla teenetemärk Kerli Sirilale, Liia Viksile, Arlet Palmistele ja Tõnu Linnasmäele.

• Anda Järva valla ettevõtlusauhind Jüripoja Tall OÜ-le.

• Volikogu otsustas korraldada ümber Põhja-Järva kultuurikeskuse, Järva-Jaani kultuurimaja, Koeru kultuurimaja ja Imavere rahvamaja tegevuse ning liita Põhja-Järva kultuurikeskusega eelnimetatud kultuuri- ja rahvamajad, mis lõpetavad liitmise tulemusel tegevuse 31. detsembril 2024.

Alates 1. jaanuarist 2025 jätkab Põhja-Järva kultuurikeskus tegevust uue nime all, milleks on Järva valla kultuurikeskus, teeninduspiirkonnaga Järva vald.

• Keskkonnaamet on võtnud menetlusse TM Energy OÜ esitatud Liivaku V uuringu geoloogilise uuringu loa taotluse, millega firma taotleb geoloogilise uuringu luba kruusa uuringuks 9,02 hektari suurusel alal. Tegemist on tarbevaru uuringuga. Hinnangu-

line maavara kogus (arvestades kaevandamiskadusid) on 541 tuhat kuupmeetrit. Taotletava loa kehtivusaeg on viis aastat. Uuringu viib läbi OÜ J. Viru Markšeideribüroo. Katastriüksuse sihtotstarve on sajaprotsendiliselt maatulundusmaa. Taotletava uuringu ruumi teenindusala kattub Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku alaga, loodeserv kattub osaliselt II kategooria kaitsealuse liigi harivesiliku (Triturus cristatus) elupaigaga, läänepiirist umbes 90 meetri kaugusel paikneb kaitsmata põhjaveega ala, mis kattub osaliselt umbes 140 meetri kaugusel läänes paikneva Roosna-Jalgsema karstiväljaga. Idapiirist umbes 200 meetrit idas asub Liivaku kultusekivi.

Liivaku V uuringu ruumi kaugus linnulennult keskkonnalubadega kaetud teistest Järva valla maardlatest on järgmine: Kareda u 32 km, Karinu u 9 km, Hällimäe u 20 km, Liivaku u 120 m, Jalgsema u 5 km, Neitla u 11 km. Lisaks asub u 20 km kaugusel Lääne-Viru maakonnas Kõrvekülas Maleva kruusakarjäär. Eeltoodust tulenevalt ei ole Järva valla territooriumil otsest vajadust täiendavate maardlate järele.

Eelnõu ettevalmistamiseks korraldas Järva vallavalitsus 11.09.2024 Roosna külas avaliku arutelu Liivaku V uuringualale geoloogilise uuringu loa andmise kohta. Avalikul arutelul oli teemaks ka võimalik tulevane kaevandamine. Uuringu loa taotlejat esindas TM Energy OÜ juhatusel liige Urmas Jefimov.

Arutelust võttis osa 24 kohalikku elanikku. Kohalik kogukond oli tugevalt häiritud olemasoleva karjääri tootmis-tegevuse tagajärgedest nagu tolm ja kaevude veetumine ning ettevõtja suhtumisest kogukonda. Samuti toodi olulise punktina välja ajaloolise järjepidevusena viljaka põllumaa säilitamise vajadus ning osundati, et maameti seisukoht on haritava maa kōlvikut mitte vähendada. Uuringu loa taotleja ütles kohalikele elanikele avalikul arutelul, et kui uuringu tulemusel kinnitatakse alal maavara aktiivne tarbevaru, soovib ta taotleda sinna kaevandamisõigust, et müüa materjali piirkonda planeeritavate elekt-

rituulikut aluste ja teenindusteede rajamiseks.

Avalikul arutelul toodi välja, et Liivaku V karjääri avamine tooks kaasa pöördumatu maastiku muutumise, sest väärtusliku põllumajandusmaa massiivi sisse (taotletavast alast ida poole u 100 ha ja lääne poole u 70 ha), tekib kaevandus, mis lõhub massiivi kui terviku. Riigi ja kohaliku omavalitsuse huvi on tagada väärtuslike muldade ja maaelu säilimine ning riigi toiduga varustatus ka tulevikus.

Arutelul tehti ettepanek mitte alustada geoloogilist uuringut.

Järva vallavolikogu asus seisukohale, et kohalike elanike huvi kaalub ettevõtja huvi üles. Eelnevat arvesse võttes ei ole vallavolikogu arvates kohalike elanike huvides ega majanduslikult ning muul moel otstarbekas antud alal geoloogilist uuringut läbi viia. Järva vallavolikogu osundab, et maapõueseaduse § 35 lõige 3 sätestab, et kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringu loa andmisega, võib loa andja taotleja ettepanekul taotleda loa andmise nõusolekut Vabariigi Valitsuselt. Vabariigi Valitsus annab loa andmiseks nõusoleku, kui selleks on ülekaalukas riigi huvi. Vallavolikogu otsustas mitte anda nõusolekut Liivaku V uuringu ruumi geoloogiliseks uuringuks.

• Järva vallavolikogu otsustas 27.04.2023 mitte anda nõusolekut Albu kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusele.

AMG Houses OÜ esitas 04.06.2024 Järva vallavolikogule avalduse, milles märgitakse, et on ilmnenu uusi olulisi tõendeid, mis ei olnud Järva vallavolikogule 2023. aasta aprillis haldusmenetluse ajal veel teada.

Vallaelanike arvamuse välja selgitamiseks korraldas Järva vallavalitsus 10.07.2024 Albu rahvamajas avaliku arutelu, kus osalesid AMG Houses OÜ esindaja, 32 vallaelanikku, Järva vallavalitsuse esindajatena arendus- ja majandusosakonna juhataja, keskkonna peaspetsialist ning Järva vallavolikogu keskkonnamisjoni esimees ja üks komisjoni liige. Tutvustati taotleja esitatud uusi asjaolusid ja tõendeid ning kuulati vallaela-

nike arvamusi ja vastuväiteid. Vallaelanikud vaidlesid taotleja esitatud uutele argumentidele vastu.

Kõige suurem mure on viimaste aastate suveperioodil isiklikes kaevudes joogivee puudumine, see hõlmas praktiliselt kõiki nimetatud piirkonnas elavaid elanikke. Antud piirkonnas pole tehtud põhjavee uuringuid, kuidas võib mõjutada karjääri rajamine kogu ümbruskonna veevarustust ja kvaliteeti. Lisaks on ümbruskonnas enamik põlvumaid seotud pikaajaliste rendilepingutega. Olemasoleva info põhjal on põlvumaade rentijad väljendanud kahtlust edaspidise kasvatatava saagi kvaliteedi suhtes. Jutt käib karjääritolmu ja muude osakeste levimisest ümbruskonna põlvukultuuridele. See kõik on omakorda seotud tulude laekumisega vallale.

Täiendavalt 11.03.2024 pöördumisele esitas Albu küla kogukond 12.07.2024 uue pöördumise, milles soovitakse Albu küla kogukonna ja karjääri rajamiskoha vahetute lähinaabrite nimel, et Järva vallavolikogu tehtud otsus mitte anda luba karjääri rajamiseks jääks jõusse. Pöördumisele on alla kirjutanud 72 vallaelanikku.

Albu kogukond on volikogu varasema keelduva otsusega arvestanud ja neil on tekkinud õigustatud ootus, et vähemalt lähiajal Järva vallavolikogu oma seisukohta ei muuda.

Järva vallavolikogu arutles ettevõtjate võrdse kohtlemise üle – kas taotleja soov alustada kaevandamist Albu karjääris kaalub üles Kukenoosi kinnistu omaniku soovi jätkuvalt korraldada Kukenoosi küünis kultuurisündmusi? Volikogu asus seisukohale, et kohaliku ettevõtja huvid kaaluvad üles uue ettevõtja huvid, seda enam, et taotlejal ei ole õigust nõuda, et ta saaks kasutada maavara kui rahvuslikku rikkust oma ettevõtluse huvides.

Volikogul lähtus omavalitsusüksuse ja kohaliku kogukonna huvidest. 10.07.2024 toimunud avalikul arutelul tõid kohaliku kogukonna liikmed välja mitmeid vastuargumente kaevandamisele ning taotleja esitatud täiendavate argumentidele ja tõenditele, eelkõige rõhutati, et

kaevandamine halvendaks ümbruskonna elanike elutingimusi ning kaevandamisega kaasneb mõju kooli, lasteaia jt valla asutuste tegevusele. Seega jäi volikogu oma 27.04.2023 otsuse juurde.

• Keskkonnaamet võttis menetlusse Verston OÜ esitatud Kalitsa kruusakarjääri kaevandamise keskkonnaloa taotluse. Kalitsa kruusakarjääri keskkonnaluba taotletakse Järva maakonnas Järva vallas Kalitsa külas eraomandisse kuuluvatel Maripuu ja Sternhofi katastriüksustel. Taotletava mäeeraldise teenindusmaa pindala on 16,60 hektarit, sh mäeeraldise pindala 12,44 hektarit. Karjäär koosneb kahest lahustükist, mis jäävad üksteisest umbes 200 meetri kaugusele.

Taotletavast karjäärist ligikaudu 2,5 kilomeetrit idas asub Koeru alevik, 10 kilomeetri kaugusel loodes Järva-Jaani alev ning linnulennult umbes 20 kilomeetrit lääne pool kulgeb Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa maantee.

Verston OÜ taotleb keskkonnaluba Kalitsa kruusakarjääris maavara kaevandamiseks, et tagada ressurs ettevõtte põhitegevuseks, milleks on teede ehitus ja hooldus. Sellest tulenevalt on maavaravaru peamine kasutusala tee-ehtus, kuid vajadusel saab seda kasutada ka üldehituses. Taotletava Kalitsa kruusakarjääri teenindusala piires puuduvad avalikus kasutuses olevad tehnovõrgud. Samuti puuduvad planeeritava karjääri alal ajaloolised, kultuuriloolised ning arheoloogilised väärtused, Natura 2000 võrgustiku alad ning looduskaitsepiirangutega alad.

09.09.2024 toimus Koeru kultuurimajas avalik arutelu Kalitsa kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse kohta. Arendaja tutvustas taotlust ja vastas arutelust osa võtnud vallaelanike (26) küsimustele. Elanikud tegid ettepaneku seada keskkonnaloale täiendavad lisatingimused: rajada mäeeraldistele müratõkked, seada karjääris töötamisele ja toodangu veole ajaline piirang, toodangu veoks kasutatavad kruusateed katta mustkatttega

(2,5-kordse pindamisega), kasutada materjali veoks kahte teed (riigile kuuluvat Kalitsa-Koeru-Udeva-Preedi teed ja valla-le kuuluvat Vao-Sternovi teed) ja korraldada nn ringliiklus, et vältida kahe veoauto kohakuti sattumist Kalitsa-Koeru-Udeva-Preedi teel, kus tee ääres liiklevad lapsed ning puudub kergliiklustee.

Vallavolikogu andis nõusoleku Kalitsa kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa väljastamiseks, kuid seadis kaevandajale hulga lisakohustusi.

• Mittetulundusühing Aravete Jõujaam esitas avalduse sooviga saada hoonestusõigus mänguväljaku rajamiseks Aravete alevikku Uue haljasala kinnistule.

Volikogu otsustas seada 15 aastaks Järva vallale kuuluva kinnistu 2500 ruutmeetri suurusele osale hoonestusõiguse MTÜ Aravete Jõujaam kasuks. Hoonestaja on kohustatud rajama laste mänguväljaku hiljemalt 01.09.2027, tähtajaks kohustuse täitmata jätmise korral on omanikul õigus nõuda hoonestusõiguse lepingu lõpetamist.

• MTÜ Koeru Haridus- ja Kultuuriselts soovis saada mänguväljaku rajamiseks maa kasutamise õigust Koeru alevikus Tiigi 10 asuvale kinnistule. Soovitakse rajada perede puhkeala Koeru aleviku Aruküla-pool-ses osas asuvate kortermajade lähedusse. Hiljuti korraldatud kinnistu selle asuva kaevumajaga ja heakorraldatud tiikide ümbrus koos rajatava mänguväljaku võimaldavad kujundada ligi tõmbava puhkeala, mis toob tähelepanu ka läheduses asuval arhitektuuriväärtuslikule Aruküla mõisahoonale. Volinikud olid sellega nõus ja seadsid hoonestusõiguse 15 aastaks.

• Järva vallavolikogu keskkonnamisjoni koosseisust arvati välja komisjoni liige Mari-Ann Kivi, komisjoni liikmeks kinnitati Rando Suve.

• Haridus- ja noorsootöökomisjoni koosseisust arvati välja komisjoni liige Elen Pent, komisjoni kinnitati Siret Soe.

Sääsküla uuringu ruumi arutelu

Järva vallavalitsuse arendus- ja majandusosakond korraldab avaliku arutelu Sääsküla uuringu ruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/518980 muutmistaotluse kohta arvamuse kujundamiseks.

Arutelu toimub Albu rahvamajas (Ojaküla tee 1, Albu küla, Järva vald) 29.10.2024 kell 17.30.

Euroopa Komisjoni Eesti esindus külastas Järva valda. Kohtumisel jagasid arendus- ja majandusosakonna juhataja Triin Tippi, vallavanem Toomas Tammik ja valla valitsuse liige Alari Teppan ülevaadet Euroopa Liidu toel tehtud projektidest. Esinduse juhi kohusetäitja Ave Schank-Lukase, kommunikatsioonijuht Elis Pae-murru ja kommunikatsiooninõunik Kadri Kulliga arut-

leti, mis on hästi tehtud ja mida saaks paremini. Küla-listele jagati ettepanekuid, kuidas järgmised meetmed vastaksid rohkem meie valla ootustele. Vallavanem Toomas Tammiku sõnul mõisteti valla spetsiifikat ja kitsaskohti hästi – suur territoorium paneb vallale eelarvelises mõttes täiendava koormuse. „Oli igati hea ja tulemuslik kohtumine,“ lisas Tammik.

Mittetulundusühing MEIE tegutseb Järva valla põhjapiirkonnas endise Ambla ja Albu valla piires, püüdes koondada eri vanuse ja puudega inimesi ühiste tegevuste juurde, et parandada nende rahulolu ja igapäevaeluga toimetulekut.

Seni tegutses MTÜ MEIE Ambla kultuurimajas Ambla alevikus, Pikk tn 15, kus nende kasutuses oli kaks tuba koos köögi ja kõrvalruumide kasutamise õigusega.

Selle aasta 30. juuli korraldusega andis Järva vallavalitsus viieks aastaks MTÜ kasutusse aga ruumid sama maja esimesel korrusel, kus varem tegutsesid hambatohtrid. Pinda on nüüd 100,4 ruutmeetrit.

Suvel andis MTÜ oma jõududega ruumidele värskema ilme ja otsis lisaks olemasolevale uut mööblit.

14. oktoobril oli uute ruumide avapidu. Muide, MEIE tähendab: muhedalt, ehedalt, ise edasi. Praegu on teenusel 19 klienti, lisaks ka nende lähedasi. „Hea meelega ootame kõiki. Kohviring, kuhu võivad tulla kõik, toimub meil neljapäeviti. Jälgige reklaami,“ ütles MTÜ MEIE eestvedaja Malle Innos.

„Et teil jätkuks rõõmu, tegutsemistahet ning kannatlikkust,“ soovis Malle Innosele Järva valla sotsiaalosakonna juhataja Natali Medvedev (pildil).

Järvamaa tegusad 2024 nominendid

Mikrotegija
OÜ Ages Partner, ET Largen OÜ, L. L. Autoremont OÜ

Väike- ja keskmise suurusega tegija
OÜ Raider Trans, Toosikannu OÜ, Väljataguse Veod OÜ, Vingeld OÜ

Suurtegija
AS E-Piim Tootmine, OÜ Estonia, Fineltec Industry OÜ

Turismitegija
MTÜ Käru Heade Tegude Muuseum, OÜ Metsajõe Puhkemaja, OÜ Kilplane

Silmapaistev tegija
Aljona Suržikova, coWork Paide OÜ, Orina mõis – MTÜ Autosert Järva-Jaani

Aasta talu
Kangru talu, Källomäe talu, Rebase talu

Aasta toode/teenus
Ervita marjakasvatuse marjad, Källomäe veinikoja veinid, Türi OTT (otse tootjalt tarbijale)

Aasta vabaühendus
Müüsleri ja Köisi küla selts, MTÜ Tarest Saunani, Türi aianduse ja mesinduse selts

Aasta vabatahtlik
Katre Kasemaa, Marek Feldmann, Triinu Eplik

Hea algatus 2024
Garaaz Järvamaa rahvaralli, Järva-JaaniLasteaia Jaanilille heategevuslikud tegevused, ÖÖÖÖkohvikute kolmapäevad

Kogukonda toetav ettevõte
Kontsertklubi Garaaz Türi-Alliku / L. L. Autoremont OÜ, Purdi mõis, Thermoarena OÜ

Aasta sädeinimene
Merli Kaas, Klaarika Uusmaa, Aune Suve-Kütt

Aasta küla
Ambla alevik, Purdi küla

Tulemused selguvad 20. novembril 2024.

KESKKONNAAMET

Järavere dolokivikarjääri keskkonnanaloo taotluse menetlusse võtmise ja keskkonnamõju hindamise algatamise teade

Keskkonnaamet avaldab teate keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 47 lõike 2 alusel.

Keskkonnaamet teatab, et Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Jalgpalli tn 21, 11312) 26.08.2024 esitatud Järavere dolokivikarjääri keskkonnanaloo taotlus (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 26.08.2024 menetluse nr M-129008 juurde) on menetlusse võetud. Keskkonnaluba taotletakse maavara kaevandamiseks, vee erikasutamiseks ning paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku suunamiseks. Keskkonnanaloo kehtivusajaks taotletakse 30 aastat.

Taotletav Järavere dolokivikarjäär asub Järva maakonnas Järva vallas Võrevere külas riigile kuuluvatel Kliimaministeeriumi valitsemisel olevatel katastriüksustel Türi metskond 66 (tunnus 23401:004:0044) ja Türi metskond 273 (tunnus 23401:002:0062), millede volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa pindalad on vastavalt 39,82 ha ja 42,93 ha.

Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Järavere dolokivimaardla (maavarade registri registrikaart nr 1026) kõrgemargilise ehitusdolokivi aktiivse tarbevaru 1 plokki ja madalamargilise ehitusdolokivi 2 plokki. Madalamargilise ehitusdolokivi aktiivne tarbevaru pindalal 39,82 ha – 3302 tuh m³, millest kaevadatav varu 3184 tuh m³. Kõrgemargilise ehitusdolokivi aktiivne tarbevaru pindalal 39,82 ha – 3345 tuh m³, millest kaevadatav varu 3143 m³ (2. plokk, 1. plokki lamamis).

Ettevõtte heiteallikatest väljutatakse tahkeid osakesi üle 1 tonni aastas ja lämmastikdioksiidi üle 0,3 tonni aastas.

Ettevõtte kavandatava tegevuse käigus võetakse põhjavett rohkem kui 10 m³ ööpäevas ning juhitakse suublasse maavara kaevandamisel eemaldatavat vett.

Keskkonnaamet algatas 13.09.2024 kirjaga nr DM-129008-7 kavandatavale tegevusele keskkonnamõju hindamise.

Keskkonnanaloo taotluse ja muude asjassepuutuvate dokumentidega on võimalik tutvuda lähimas Keskkonnaameti kontoris (+372 662 5999, info@keskkonnaamet.ee). Taotlus on digitaalselt kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS aadressil <https://kotkas.envir.ee>, valides alajaotuse keskkonnanalood-> taotlused ja menetlused-> menetluse number M-129008.

Kuni keskkonnanaloo andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäevane kohustus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid. Ettepanekuid ja vastuväiteid võib esitada Keskkonnaametile suuliselt või kirjalikult e-posti aadressil info@keskkonnaamet.ee või postiaadressil Kopli 76, 10416 Tallinn.

Järva vallavanema Toomas Tammiku kõne Järva valla 7. sünnipäeva kontsertaktusel

Head Järva valla inimesed, külalised!

Arv seitse on maagilise tähendusega. Teame seitset maailmaimet ja seitset surmapattu. Seitsme maa ja mere taga on elu aga kui muinasjutus.

Seitsme omavalitsuse liitumisel tekkinud Järva vald saab täna seitsmeaastaseks. Seegi on olnud omamoodi maagiline teekond: seitsme aastaga oleme teinud miljonitesse eurodesse ulatuvaid investeeringuid, ehitanud kergliiklusteid, remontinud koolimaju, raamatukogusid, perearstikeskuseid, rajanud mänguväljakuid, korranud rannalasid ja loonud sportimisvõimalusi. Imaverre kerkis uhiuus üürimaja ning renoveeritud sai tänavavalgustus, mis on andnud olulise kokkuhoiu. 29. novembril lõpetame pidulikult sellesuvised suurprojekti, mida oodati aastaid – Koeru aleviku tee-ehitustööd, kus esimest korda kasutati nõndanimetatud roheasfalti – bituumenit asendab meie oma Fibenoli tehases valminud ligniin. Kuigi projekti põhirahastaja oli transpordiamet, panustas ka vald sellesse üle poole miljoni euro. Lõpptulemus on ilusam ja turvalisem elukeskkond.

Need on vaid mõned näited, mis kõike seitsme aastaga tehtud on. Alati võib nuriseda, et vähe, aga tegelikult on tehtud ja pingutatud palju seda nii valitsuse kui ka volikogu tasandil. Julgen öelda, et kuigi ühines seitse omavalitsust, suudetakse juba mõelda ühest, Järva vallast.

Tihti räägitakse nõndanimetatud betooni investeerimisest veidi halvustavalt. Kuid kas häid töö-, elu- ja puhketegevusi luues ei mõtle me mitte meie inimestele?

Järva valla eelarvest 56 protsenti läheb hariduskuludeks. Meil on kuus kooli ja kuus lasteaeda. Palju kõneainet ja vaidlusi ka kohaliku meedia tasandil on tekitanud Aravete uus lasteaed. Oleme uhked, et saime lõpuks ehitusega alustada. Lasteaed peab valmima üheksa kuuga ja läheb maksma ligi 3,3 miljonit eurot. Ärge tundke kadedust, vaid rõõmu, kui suudame valla ühte või teise piirkonda luua arengupotentsiaali – iga Järva valla piirkond on saanud selle seitsme aastaga mõne suurema investeeringu.

Meie elu pole nagu muinasjutus, kuid ka meil on soovid ja unistused. Mis on meie plaan, et neid täita? Julgen öelda, et vaadates praegust olukorda, kuidas riik meie omavalitsusi rahastab, võiks meie plaan olla näiteks tuuleparkide eriplaanering. Leian, et ei ole tark keelduda arendustest enne, kui me pole seda protsessi läbi teinud.

Kui keegi küsib, kui mitu tuulikut Järva valda tuleb, siis ma ei tea seda veel. Loomulikult peame arvestama riskidega, mis tuuleparkidega kaasnevad, ja me ei tohi unustada oma elanikke, kelle elu see arendus paratamatult võib mõjutama hakata. Kui meie vallas on tuuleparkideks sobilikud asukohad olemas, siis kaalume ja teeme targa otsuse koos kogukondadega. Selle projekti realiseerudes on valla eelarvesse oodata igal aastal olulist summat, mis tagab meile arenguhüppe ja lubab unistused teoks teha, et olla mitte perifeeria, nagu nimetas meid üks riigikogulane, vaid oas keset Eestit.

Aina rohkem kostab, et riik annab omavalitsustele ülesandeid ja kohustusi juurde, kuid

raha nende täitmiseks mitte.

Haridus- ja teadusministeerium saatis selle kuu algul kõigile osapooltele allkirjastamiseks haridusleppe. Minister avaldas lootust, et leppega liituvad kõik osapooled, eriti kohalikud omavalitsused. Haridusleppe piduliku sõlmimise tähtaegki on detsembri algusesse paika pandud. Aega leppega volikokku minna anti novembri lõpuni. Ma olen kindel, et enamik omavalitsusi seda lepet heaks ei kiida, sest sellega antakse meile taas kohustused, kuid vajaminev raha jääb kuhugi seitsme maa ja mere taha.

Väga palju on paigalseisu ja visioonitust, see on nii kogu Eestis. Teeme midagi, aga miks – ei saa aru. Avalikku kommunikatsiooni inimestega on vähe. Kõigi maksutõusude põhjuseks ei saa tuua vajadust kaitsekulutusi katta. See tundub lihtsalt kõige mugavam ettekääne. Rahvas pole aga rumal. Isegi kaitseväge on öelnud, et see on avalikkust eksitav. Kui üle maailma on kriisilukord, siis jah, peame kõik panustama, aga vaadata tuleb, kes on suutelised seda tegema, sest meie elatusjärg on suuresti langenud.

Läti ja Leedu sai pangamaksu kehtestatud, meie aga mitte. Ometi läheb meie majandusel neist kehvemini ehk nagu kirjutas SEB majandusanalüütik Mihkel Nestor paar kuud tagasi: „Kui Eestis on majandus tänavu ennustuste järgi ikka languses, siis Lätis õnnestub sellest välja rebida ja Leedu näitab juba päris korralikku kasvu.“

Külasthan suvel nii mõnegi Järva valla küla kokkutulekut. Meie külad elavad. Heameel on, et kogukondadest on saanud valla head koostööpartnerid. Paljud

otsused, mida vald koos nendega langetab, tulevad paremad.

Meie ettevõtjad pole pelgalt tööandjad, vaid osa kogukonnast, ja panustavad üha rohkem eri projektidesse. Näiteks maal elamise päeval septembri lõpus, kui Aravete Agrol olid käsil kiired sügistööde päevad, ei pidanud nad paljaks tulla ja näidata oma tehnikat ning tunda end kogukonna

liikmena.

Saame rõõmu tunda, et meie kultuuri- ja spordikollektiivid saavutavad väga häid tulemusi ja toovad vallale au ja kuulsust. Rõõm on tõdeda, et Eesti omavalitsuste suvemängudel oleme 79 omavalitsuse seas esimese 15 hulgas ning ka siin on oluline abi meie ettevõtetest, kes aitavad inimestel sellest suvisest sportlikust suursündmusest osa saada.

Vaatamata erimeelsustele töötab Järva vallavolikogu ühtse meeskonnana. Vahet pole, kas koalitsioon või opositsioon, meie ülesanne ja soov on üks – muuta elu Järva vallas paremaks. Aitäh selle eest! Suurima tänu võlg-neme aga oma inimestele, kes panustavad erineval viisil meie igapäevaelu. Neid on meil 8730.

Palju õnne, Järva vald!

Järva valla 7. sünnipäeva kontsertaktusel jagati tunnustusi

- Järva vallavolikogu otsustas 26. septembril 2024 anda Järva valla vapimärgi **Leo Matikainenile** pikaajalise pühendunud sporditöö korraldamise eest Järva vallas.
- Järva valla teenetemärgi pikaajalise huviharidustegevuse eest Koeru muusikakoolis ja Järva maakonnas pälvis **Kerli Sirila**.
- Järva valla teenetemärgi silmapaistvate saavutuste eest kogukondliku kultuurielu hoidmisel ja arendamisel pälvis **Liia Viks**.

- Järva valla teenetemärgi silmapaistvate saavutuste eest MTÜ-s Piibe Teater ning valla kultuuri- ja külaelu edendamisel pälvis **Arlet Palmiste**.
- Järva valla teenetemärgi pikaajalise pühendunud töö eest EELK Ambla Maarja koguduses pälvis kirikuõpetaja **Tõnu Linnasmäe**.
- Järva valla ettevõtlusauhinna pälvis **Jüripoja Tall OÜ**.
- Järva vallavalitsuse korraldusega 17. septembrist 2024 tunnustatakse valla tänukirjaga **Inga Okast** pikaajalise

- panustamise eest tervishoiu teenuse osutamisse Imaverre piirkonnas.
- Järva vallavalitsuse korraldusega 1. oktoobrist 2024 tunnustatakse valla tänukirjaga **Kalev Altmetsa** panustamise eest haridustegevusse Koigi ja Imaverre piirkonnas.
- Järva vallavalitsuse korraldusega 9. oktoobrist 2024 tunnustatakse valla tänukirjaga **Asta Kivi** Koigi piirkonna eakateklubi eestvedamise eest.

Rahvarõivakalender tõi tantsukollektiivid koos lustima

Järva valla sünnipäevanädala pidustused viisid rahvarõivaid kandvad Järva valla kollektiivid 17. oktoobril Järva-Jaani kultuurimajja. Toimus valla rahvarõivakalendri esitlus Kalendri Karap. „Olen kogu aeg olnud arvamusel, et Järva vald on üks kõige rikkamaid valdu Eestis. Meil on tohutult muuseumi, palju koole, kultuurimaju, aga ka viis keskaegset kirikut,“ ütles sissejuhatuseks valla avalike suhete juht Arnika Tegelman. Järva valla territooriumile jääb kuus kihelkonda. Kihelkondade piirid on aegade jooksul olnud erinevad. „Meil on kuus kihelkonda ja kõigi nende kuue kihelkonna rahvarõivad said ka meie kalendrisse,“ sõnas Tegelman. Vahvad meeleolud püüdis kalendripiltidele Ingmar Muusikus, kes on jäädvustanud ka Järva valla meeneid kaunistava hundi looduses.

Üllatus tõi kananaha ihule

Ruth Kaasiku veab eest viit rahvatantsukollektiivi: memmed, segarühm, neiud, mudilased ning emad ja beebid. Õhtutest puudust pole ning aega jätkub tegelemiseks kõikide gruppidega. Kaasiku sõnul mõjub liikumine hästi ka vaimsele tervisele. Ta paneb ennast ka aeg-ajalt proovile, luues ise tantsu, seda just memmede rühmale, kellele pole kuigi palju tantsu võtta. Septembris sai Kaasiku oma sünnipäeval suure üllatuse osaliseks, kui tema enda naisrahvatantsurühm Sebijad kinkis juhendajale omaloodud tantsu „Ruthi roosiakas“. „See oli mulle selline positiivne šokk, sest nii võimsa asjaga valmis saada oli tõesti-tõesti imetlusväärne,“ meenutas ta kananaha ihu peale toonud esitust. Karapile kohale tulnud said samuti seda tantsu näha.

Kakerdaja ehk veelind või raba

Albu segarahvatantsurühm Kakerdaja on tegutsenud juba 38 aastat. 2011. aastast kuulutakse Albus aga ühe mütsi alla. MTÜ Üksmüts koondab lisaks Kakerdajale enda sekka ka laulu- ja pillimängijad ning näiteringi. Aeg-ajalt käiakse üheskoos ka esinemas. Kakerdaja nime tausta avas juhendaja Ülle Oru: „Sisenen siia saali ja vaatsin seda meie pilti ja mõtlesin, et lõpuks ometi on keegi aru saanud, et tegemist on kakerdajaga

Naisrahvatantsurühm Alleaa.

21. oktoobril sündis Pärnpuude perre viies laps.

– veelinnu kauriga. Tegelikult on nimi osalt raba ja teisalt selle linna järgi.“ Oru rõõmustas, et tantsijaid pundis jätkub: üheksa paari, lisaks juhendaja. „Ma pean pidevalt identiteedikriisis vaevlema: kord meest, kord naist etendama. Mis siis, et on üheksa paari, aeg-ajalt on meid kohal ikkagi natuke vähem.“

Kalendri lustliku pildi modelid on klassiõed

Reet Lepik ja Leili Lillepea tantsivad memmede rühmas Vokiratas. Tegemist on klassiõedega, kes kaunistavad kalendrit armsa ja lustliku pildiga. Nai-

sed on koos tantsinud peaaegu viiendast klassist saati. Reet ja Leili ei tunne probleemi, et peab trenni minema. Motivatsiooni jätkub. Vanasti oli nende lemmiktants „Tuljak“, kuid nüüdseks on see jäänud liiga tempokaks. Esinemisi jätkub igasse nädalasse ja need meeldivad väga.

Pererühm teeb tantsudest pausi

Kalendri veebruarikuu pildil kohtab Aravete pererühma Pärnpuud. Kalendri Karapil nad aga ei tantsinud, vaid elasid hoopis teistele kaasa. Pereema ootab viiendat last, kes ka ilmselt pä-

rast sündi leiab tee tantsuplatsile. Pererühmas tantsimist alustati kuus aastat tagasi, kui kaasas olnud väike tantsutüdruk oli alles aastane. Pereema soovib tagasi olla juba uuest aastast. Lapsed tantsivad ka teistes kooslustes, laste tantsurühmades.

2025. aasta Järvamaa laulu- ja tantsupidu toimub Vargamäel

Birgit Mihhailov on naisrahvatantsurühma Alleaa juhendaja ning Järvamaa laulu- ja tantsupeo loovjuht. Järgmisel aastal toimub Järvamaa pidu Vargamäel ning on ka suure

laulu- ja tantsupeo aasta. „See annab võimaluse siduda suur pidu ja meie enda pidu kokku.“ Vargamäele on oodata üle 2000 esineja. Tantsijatele luuakse tantsuplats, laulukooridele tuleb trepistik ning oma esinemisplats on ka pillimängijatel. Inspiratsiooni ammutatakse loodusest endast ja asukohast. Peopaigas võib kohata näiteks põhupalle.

Sünnipäevad inspireerisid tantsukava looma

Järva-Jaani memmede rühm Taveri sai sel aastal 30-aastaseks. „Me olime 40–50-aastased naised, aga hakkasime

kohe memmede tantsurühmas tantsima,“ ütles juhendaja Silva Kärner. Repertuaar sõltub sellest, mida tuleb tantsupidudeks selgeks saada, aga luuakse ka päris enda kavasad. „Aeg-ajalt on tantsurühmadel sünnipäevad ja me oleme ikka üksteisel külas käinud,“ selgitas Kärner, kuidas loodi peohõnguline tants „Viva šampanja“. Kümme aastat tagasi algatati memmede tantsupidu, sest ka memmed tahavad ju pidu pidada, kuid suurele peole nende rühmad ei pääse. Memmede tantsupidusid on peetud kuuel korral.

Imaveres toimus lasteluulepäev „Luulelumi“

MARGIT REINPÖLD

Imavere kooli direktor

Imavere koolis toimus 15. oktoobril lasteluulepäev „Luulelumi“. Sündmus oli pühendatud Imaverest pärit luuletajale Reinhold Kamsenile. Luulepäev toimus juba kuuendat korda ja külalisena osales meie üritusel ka Reinhold Kamseni lapselaps Jaak Kikas.

Miks me seda üritust korraldame? Soovime väärtustada panust, mida Kamsen on andnud Eesti kultuuriloole, laiendada

õpilaste ja ka õpetajate silmaringi, arendada esinemisjulgust ja innustada leidma loovaid lahendusi. Lastelaul „Talvel“, mis algab sõnadega „küll on kena kelguga hangest alla lasta“ on paljudele lapsepõlvest kindlasti tuttav.

Sel aastal olid luulepäevale luuletusi lugema tulnud mudilased Imavere kooli lasteaiast, õpilased Koigi koolist, Türi põhikoolist ja Imavere koolist, kokku oli osalejaid 30. Lastel tuli esitada kaks Eesti luuletaja luuletust. Loomulikult oli valikute seas ka Kamseni luuletusi.

Luulepäev möödus kiiresti ning emotsionaalselt. Vahepeal sai maitavat torti süüa ja lõbusat laulumängu mängida.

Žürii tänas ja tunnustas kõiki heade sõnadega. Lisaks meie tubile koolimeeskonnale andsid oma panuse luulepäeva läbiviimisse ja auhindadega toetamisse Imavere rahvamaja, Imavere raamatukogu, Järva vallaraamatukogu, Imavere noortekeskus, Elliott Store, maitstva tordi küpsetas Sirli. Aitäh kõigile! Järgmisel, 2025. aastal kohtume 2. detsembril. Ootame kõiki Järva-maa koole julgesti osalema!

ARAVETE-AMBLA PIIRKOND

Neljapäev

07.11; 21.11; 05.12; 19.12

10.00 Ageri (küla keskel)

11.00 Kaalepi külatuba

11.30 Järva-Madise (vana vallamaja juures)

12.30 Vargamäe muuseum

13.00 Albu-Männiku (suurte majade juures)

13.30 Peedu

14.30 Kukevere bussipeatus

15.00 Käravete raamatukogu

15.30 Käravete korrusmajad

Neljapäev

14.11; 28.11; 12.12

10.00 Orgmetsa (majade juures)

11.00 Aravete Kete (korrusmajade juures)

12.00 Käravete raamatukogu

13.00 Jõgisoo (küla keskel)

Raamatukogubussi liikumine kuni 30.12.2024

Krõõt

JÄRVA-JAANI PIIRKOND

Teisipäev

05.11; 19.11; 03.12; 17.12

10.00 Kuksema (korrusmaja juures)

10.30 Metstaguse

11.00 Jalgsema külamaja

11.30 Luntsi peatus

12.00 Karinu bussipeatus

12.30 Ramma bussipeatus

13.00 Metsla (korrusmaja juures)

14.00 Salutaguse (külamaja)

14.30 Tudre

15.00 Kuusna

Teisipäev

12.11; 26.11; 10.12

10.00 Ammuta (bussipeatuse juures)

10.30 Kareda (bussipeatuse juures)

11.00 Esna (bussipeatuse juures)

11.30 Kaljusalu talu

12.30 Müüsleri (külatoa juures)

13.00 Põllu, Väike-Kareda küla

13.30 Kahala

14.00 Tagametsa, Kuksema küla

IMAVERE-KOIGI PIIRKOND

Kolmapäev

06.11; 20.11; 04.12; 18.12

10.00 Eistvere

11.00 Taadikvere

12.00 Jalametsa

12.30 Käsukonna Seltsimaja

13.00 Laimetsa

14.00 Hermani

Kolmapäev

13.11; 27.11; 11.12

10.00 Prandi (külamaja juures)

11.00 Väike-Kareda

12.00 Huuksi

KOERU PIIRKOND

Reede

08.11; 22.11; 06.12; 20.12

10.00 Vao Seltsimaja

11.00 Ervita (bussijaam)

11.30 Ervita külaselts

12.30 Udeva

12.45 Koidu-Ellavere

13.15 Purga, Vao küla

13.40 Lille talu, Tammiku küla

Teavikute tellimiseks või tagastustähtaja pikendamiseks võta ühendust bussijuhi Marko Männikuga (tel 515 0895; kroot@jarvaraamat.ee).

Ettepanekuid bussi liikumise ja peatuste osas võib teha Järva Vallaraamatukogu direktorile (tel 513 0109; info@jarvaraamat.ee).

Buss liigub marsruudil üle nädala.

Sensorsete tegevuste võlumaailm arendab väikelapsi

KRISTI KIRSS

Eelmise aasta sügisel avati Koerus loomestudio, mis pakub lastele sensorseid tegevusi. Rääkisime loomestudio sünnist studio perenaise Geiri Lokotariga.

Geiri Lokotar on õppinud alusharidust ja töötanud kolm aastat õpetajana. Talle meeldib lastele arendavaid tegevusi pakuda. Pealinnas elades avastas ta oma lastega sensorseid tegevused, millega sooviti jätkata ka siis, kui perekond elamise suundus. Lokotar hakkas otsima, mida oleks läheduses lastele pakkuda, aga ei leidnud midagi enda soovidele vastavat. „Tallinnas oli Loov teraapiakeskus, kus Alissa Kiinvald viis läbi sensorseid tegevusi,“ kirjeldas Lokotar. Pikk sõit Koerust Tallinna oli lastele stressirohke ning nii hakkas Lokotar Kallaste hobitalu perenaise Liina Saksiga arutama, et mis siis, kui pakuks selliseid tegevusi ka Koerus. Saksile idee meeldis ja kaks naist ühendasid jõud ning võtsid koos rendile ruumid, kus Lokotar hakkas beebidele ja väikelastele sensorseid tegevusi läbi viima. Inspiratsiooni kogumiseks käib ta aeg-ajalt ka koolitustel. Lokotar soovitab Kiinvaldi silmiavardavaid koolitusi ka lastevanematele.

„Ma hakkasin suure hurraaga tegutsema, sest tundsin, et kui mina olen ema, kes soovib oma lapsega niimoodi toimeta, siis kindlasti peab selliseid veel olema,“ meenutas Lokotar.

Lastele meeldivad valgusõhtud.

Ja teisi emmesid jätkuski. Üsna pea tekkisid ka esimesed püskijad, kes ootavad iga kohtumist suure innuga. „Beebid ja väikelastel areneb kõik meelte kaudu. Lapsed saavad maitsta, kuivaineid kuskile anumasse panna ja kröbistada, kuulda erinevaid helisid,“ selgitas Lokotar, milleks on sensorseid tegevused kasulikud. Loomestudiosse on rajatud turvaline keskkond, kus pakutakse nii juhendatud grupitunde kui ka võimalust mõnedel päevadel lapsega kohale tulla ja olemasolevaid vahendeid kasutada. Oluline pole lõpptulemus, vaid protsess. „Tuleb olla koos lapsega protsessi juures ja kiita mitte lõpptulemust, vaid julgustada teda proovima ning huvituda tema tegevusest,“ selgitas Lokotar. See aitab tõsta lapse enesekindlust. Loomestudio vahendid soodustavad loovust ja last ise mängu välja mõtlema. Lokotar ei räägi ette, mida peab tegema, vaid võtab eseme ja hakkab sellega tegutsema. Laps näeb, mida tehakse, ja hakkab järele proovima. Õpe toimub jälgimise kaudu.

Juhendatud grupitunnid on alati erinevad. Kord on rohkem kunstilist lähenemist, teinekord aga mängulisust. Tegevused on alati üles ehitatud mingile teemale. „Kevadel oli meil näiteks tibude teema: vaatasime taskulambiga läbi paberist munade, kes seal sees peidus on.“ Seejärel sai uudistada, kuidas munast koorub tibu ja tibusid sööta. Ikka peenmotoorika toetuseks. „Meil on alguses sellised peenmotoorsed tegevused. Lõpus aga avatud ülesanded, kus on kuivained ja mõned mänguasjad, millega lapsed saavad ise oma tegevuse luua.“ Kevadel rändasid loomestudiosse ka päris tibud, et lapsed nendega tutvust saaksid teha.

Kõisi külas maakodu pidav Sünne Valdra on loomestudiot külastanud stuudio algusaajast alates. Valdra pisem laps on nelja-aastane. Meisterdamine, joonistamine ja laulmine on mõned tegevused, millest osa on saadud. „Oleme mänginud igasuguseid huvitavaid mänge, mida minu laps hakkas ka kodus mängima, kuigi need talle varem ei meeldinud.“

Valdra laps on autistlike joontega ning jumaldab loomestudios pakutavat. Valdra kiitis põnevaid tegevusi ning Lokotari suhtumist lastesse ja tema laia silmaringi. Eriti võrratu oli valgusõhtu. „Ta suudab lapsi võtta nii, nagu nad on. Igaüks ongi individuaalne, igaüks ongi erinev. Ta ei lahterda kedagi kuskile gruppi.“

Suvel korraldasid Geiri Lokotar ja Liina Saks Kallaste hobitalus mitmeid sensorseid üritusi, kuhu leidsid tee inimesed kogu Eestist. Lastevanemad võtsid sündmused hästi vastu ning uurisid ka sünnipäevade korraldamise kohta. Üritustel Kallaste hobitalus loodi erinevaid keskuseid, millest kõige populaarsem oli jahukeskus. „Lapsed said jahu ja veega ise endale taina kokku segada ja seda toiduvärvidega värvida,“ ütles Lokotar. Lisaks pakuti maalimise keskuseid, mudakööki, autopesulat. „Autod olid mudased ja lapsed said neid pesta.“ Koeru loomestudio on alati valmis vastu võtma ka küllakutseid.

Järva-Jaani lasteaed Jaanilill tänab Metstaguse Agrot

Silmaringi avardamise, olemasolevate teadmiste kinnistamise ja uute põnevate kogemuste eest tänab Jaanilille lasteaed Metstaguse Agrot. Lasteaia juurde vaatamiseks ja tutvumiseks toodud põllutöömashinad, mida lapsed said uudistada, olid väga toredad.

Nüüd teame täpsemalt, milline on tõstetoidi tegev masin, millega koristatakse teravilja, millise kombainiga lõigatakse maisi, milline on põllurull või

milline näeb välja laadur. Masinaid tutvustasid pädevad ja lastesõbralikud töömehed.

Lasteaia vanemad lapsed said võimaluse ronida ka kombaini juhikabiini, see oli omaette elamus ja arendas lastes olulist omadust – julgust.

Hea oli teada saada, et suvised ja sügisesed tööd on lõpetatud, saak korjatud, masinad pestud ning farmiloomadele talveks toit ja muu vajalik varustatud.

♥♥ Viljandi Laste- ja Noorteteater RÕHY ♥♥
41.hooaeg

JÄRVA-JAANI KULTUURIMAJAS

PÕIAL-LIISI

Hans Christian Andersen
Lavastaja Radri Paldre
Nimiosas Kreete Paldre

REEDEL 8.11.2024 KELL 11.00

Pilet 8€

Esihtendus 20.05.2024

Piletid saadaval piletimüüjates ja hobipääl

Tasuta lastele 0-6aastased - Nimiosas lastele 7-12aastased - 10€

LUMEVANGIS

Piret Kalda Tõnu Oja

27. oktoobril kell 19

Järva-Jaani kultuurimajas

Pilet 23.- ja 21.-

Lavastaja Egon Nuter

KOMÖÖDIATEATER

Terviseteokese laureaat küpsetab tainas valmistatud võililli

KRISTI KIRSS

Kuigi Järvamaa 2024. aasta terviseteo tunnustusi jagatakse praeguse aasta tegude eest, on Kaie Altmets pühendunud umbrohu populariseerimisele, põnevate retseptide rahva ette toomisele ning koostööle Koigi kooliga juba kümme aastat. 16. oktoobril sai Altmets Koigi mõisas korraldatud umbrohufestivali eest Terviseteokese auhinna. Kõige suurem üllatus tuleb alati siis, kui seda ei oska ette oodata. Nii läks ka Altmetsaga. Ta on märkamise eest väga tänulik.

Altmets korraldab Koigi mõisas umbrohufestivali alates 2014. aastast. Sel aastal toimus üritus juba kümnendat korda. „Idee tekkis meil Koigi valla ajal, kui tegime mõisale arendusprojekti,“ meenutas Altmets. Koos Kristjan Kõljala ja projektijuht Ülle Puustusmaaga pandi alus kahele traditsioonile: kevadine umbrohufestival ja sügisene moosilaat. „See oli kaheaastane mõisa sündmuste projekt. Need kaks esimest sündmust sai väga suurejooneliselt korraldatud,“ lisas ta. Altmets meenutas, et esimesel aastal oli kavas ka suur õhtusöök, kus kokkas Dimitri Demjanov, kes valmistas oma meeskonnaga mitmekäigulise õhtusöögi. Lisaks kulinaarsele rännakule sai nautida Maarja-Liis Ilusa ja Peeter Rebase esinemist.

Umbrohufestivali üheks osaks on alati olnud degus-

Kõik söövad ja kiidavad. See, milliseid hõrgutisi saab valmistada, sõltub suuresti ilmast. Vahel saabub kevad varem, vahel hiljem. Mõnel aastal on laual laiem valik saaduseid, teisel aastal vähem. Viimase festivali tarbeks korjas tragi naine neli kilogrammi nõgesid.

Altmetsal endal on huvi looduslike toitude vastu olnud juba väga varajases east saati. Ta armastab ka seenel käia. „Juba väga väikesena õppisin vanaemaga koos seeni tundma,“ meenutas Altmets. Esimene raamat, kust Altmets kogus inspiratsiooni umbrohutoitudeks, oli „Tervis jumala apteegis“, autor Maria Treben. Iga aasta kevadel teeb Altmets

võilillede ja nõgestega nädalase kuuri, tarbides tervistele kasulikke taimi kas tee, puljongi või supina ning valmistades erinevaid roogasid. Nädala jooksul sööb ta iga päev vähemalt ühe umbrohu sisaldava toidu. Ta eelistab just soolasemaid maitseid. Väekaks taimeks nimetab ta võilille, mis mõjub hästi maksale. Taimed kõik osad on kasutatavad. Ka juur. Altmetsa sõnul kasutatakse võilille toiduks ka Prantsusmaal, kus rajatakse lausa eraldi võililleväljasid. Meil Eestis on taim kõikjal kergesti kättesaadav ja tihti isegi põlatud, sest teda on väga palju.

Koigi mõisas asuv kool on üritustele hea koostööpartner.

Umbrohumailma kaasatakse ka lapsi, kes valmistavad samuti enda retseptidest hõrgutisi. Sel aastal said lapsed lauakattmist ja -kombeid õppida pidulikul lõunasöögil. Altmets peab seda lastele väga oluliseks, samuti võimalust tutvuda kooliaias kasvavate taimedega. Kui praegu on küll teada, et järgmise aasta festival toimub 15. mail, siis täpne kava veel valmis pole. „Laste lõunasöögiga tahaksime kindlasti jätkata,“ tõi Altmets välja ühe osa võimalikust prog-

rammist. Ideed kogub Altmets aasta vältel märkmikku.

Vaadates tagasi nii umbrohufestivalile kui ka moosilaadale, siis mõlemal üritusel kohtab teatud traditsioone, kuid samas on igal aastal ka midagi uut. Korraldatud on taimemüüki, kontserte, perepäevi, moosilaat ühendatud vanavanemate päevaga jne. Umbrohufestivalil on teadmisi jaganud näitus-väljapanek. Sel aastal eksponeeriti kümmet toidu kasutatavat umbrohtu. Sai uudistada, milleks, mida ja kuidas kasutada. „Igaüks võib oma fantaasiat rakendada, aga taimi tunda on oluline,“ ütles Altmets.

Järva vallast oli Terviseteokese auhinnale nomineeritud ka Järva valla õpetajate spordipäev, mille taolist mujalt ei leia. Idee autor Imavere kooli õpetaja Taiga Laur sõnas tunnustuse kätte saamisel: „Idee tuli sellest, et „Liikuma kutsuvate koolide“ ühel kaunil seminaril visati välja mõte, et lapsi kutsutakse liikuma, aga õpetajaid? Siis tekkiski mõte, et miks ka mitte. Aastal 2021 said Järva valla õpetajad kokku kutsutud Imaverre esimesele spordipäevale. Ja sinna tulid nii koolide kui ka lasteade esindajad. Väga äge oli ja niimoodi me jätkanud oleme.“ Spordipäeva alustatakse Lauri loodud lauluga ning võistlus

toob kokku kuni kümneliikmelised tiimid igast haridusasutusest. Päev algab ühisvõimlemise ja laulmisega, millele järgneb sportlik tegevus ning lõpus tehakse kokkuvõtteid ja autasustatakse parimaid. Võitjad saavad endale au korraldada järgmise aasta spordipäeva. Järgmisel aastal toimub järjekorras juba viies õpetajate spordipäev.

Järvamaa Terviseteokese auhinda antakse välja 2010. aastast. Alates 2022. aastast on ürituse korraldaja SA Järvamaa. Järvamaa aasta silmapaistvate tervist edendavate tegude ja tegijate konkursile võib esitada eraisikuid või organisatsioone, kes on käesoleval aastal kaasa aidanud terviseedenduse tähtsustamisele, teadlikkuse tõstmisele või loonud eeldused inimeste tervise edendamisele maakonnas.

Koeru keskkooli direktor Anneli Eesmaa (paremalt), õpetaja Siret Pärtel, Lilith Lilletai, Teele Vunder, Lisette Linholm, Koigi kooli direktor Margit Reinpöld.

Maakooli andekas õpilane on tõeline eeskuju

Järva vallas elavad tublid noored. 10. oktoobril kuulutati Väätsa põhikoolis välja Helmi Tohvelmani nimelise andeka maakooli õpilase preemia laureaat. Ja selleks on meie oma valla noor Lilith Lilletai Koeru keskkoolist. Lisaks kandideerisid meie vallast preemialesette

Linholm Koigi koolist ja Teele Vunder Koeru keskkoolist. Loe lähemalt, mida öeldi noorte tutvustuseks
Lilith Lilletai
Lilith on õppinud muusikakoolis klaverit ja laulmist. Laulmine on tema elus olnud alati tähtsal kohal. ta on osalenud

Järvamaa laste lauluvõistlusel Laulukaar ja pääsenud seal poolfinaali. Praegu laulab ta laulab lastekooris ning käib rahvatantsus. Lisaks meeldib Lilithile lugeda ja jooksmas käia.
Ta on olnud oma koolis õpilasesinduse asepresident ja on praegu Järva valla noortevolikogu esimees. Erinevate ürituste korraldamine, projektide kirjutamine ja koosolekutel osalemine võtab suure osa tema ajast. Suuremad tema korraldatavad üritused on ekstreemspordipäev, kooli sügisball ja öökool. Teist korda aitab Lilith korraldada ka inspiratsioonipäeva, kus eri

valdkondade asjatundjad vestlevad noortega, toimub debatt ja tunnustamisõhtu.
Sellest õppeaastast hakkas Lilith aktiivselt tegelema ka kooliraadio ja -lehega. Ta on osalenud Eesti noorteühenduste liidu koolitustel ja üritustel, mis on avardanud tema silmaringi pro-

jektide kirjutamiseks ja ideede teostamiseks.
Ka suve veetis Lilith aktiivselt, käis laatadel jäätist müümas ja rannakohvikus toitu väljastamas ning aerulaudu ja paate laenutamas. Lisaks kirjutas ta projekti, et Koeru noortekeskusesse saada Playstationi mängud ja puldid, sest need on seal väga vajalikud.
Lilith on lõpetanud esimesed kaheksa klassi kiituskirjaga. Õpetaja jaoks on ta parim õpilane tunnis: küsib, uurib, räägib kaasa ja pakub välja oma mõtteid. Ta julgeb seista nii enda, klassikaaslaste kui ka õpetajate õiguste eest.
Lisette Linholm
Lisette on töökas, laia silmaringiga, nutikas, hea huumorimeelega, teadmishimuline ja mitmete huvidega. Spordivõistlustel on ta tubli organiseerija, nooremate juhendaja. Järva- ja Viljandimaa koolide jõukatsumustes matemaatikas on ta igal aastal saavutanud auhinnalisi kohti. Lisette on osalenud maakondlikel olümpiaadidel matemaatikas, inglise keeles ja eesti keeles. Kõik klassid on ta lõpetanud väga heade tulemustega. Oma meeldiva käitumisega on Lisette võitnud poolehoidu nii klassis kui ka kogu koolis.
Teele Vunder
Teele on avatud suhtleja, rõõmsameelne ja positiivse ellusuhtumisega. Ta on valmis panustama ka väljaspool kooliaega, planeerides ühisüritusi, väljasõite või klassile mõnda vahvat üllatust. Ta on ettevõtlik, algataja ning meeskonna liitja. Teele õpitulemused on head ja väga head.

15.november
Koeru
Kultuurimajas

JÄRVA VALLA
NOORTE
INSPIRATSIOONIPÄEV
2024

10.00 inspireerivad kõnelejad
14.00 paus söömiseks
16.00 volikogu esindajate debatt
17.00 tänugaala
18.00 disco

Registreeri osalus hiljemalt 7.11.24

Bussid tulevad ja lähevad:
a) Albust, Aravetelt, Järva-Jaanist
b) Imaverest ja Koigist

INGA LUNGE

ANTS ROOTSLANE

JÜRI RATAS

GERHART TROLLA

 erasmus+ ja
euroopa solidaarsus
corpuse agentuur

KOIGI PIIRKONNA LASTE JA NOORTE LAULUVÕISTLUS

2024

Koigi
laululind

Koigi mõisas
9. novembril
kell 13.00

Päeva juhib
KLARIKA
LUSSMANN

Osalemisest anna teada enepuhmaste@hotmail.ee või tel 5109708 hiljemalt 1. novembriks

TULE VALIMA
KOIGILAULULINDU!

ÜRITUST TOETAVAD
Järva vald ning teised kohalikud asutused ja firmad

Liisa Babak: „Meie Euroopa Parlamendi liige Jaak Madison kut- sus Järva valla noortevolikogu liikmed ja mõned noorsootöötajad Brüs- selisse. Haarasime võimalusest kinni ja läksimegi 16.–17. oktoobriks kohale. Kuulsime, kuidas töötavad Euroopa Parlament, Euroopa Ko- misjon ja teised struktuurid. Nägime Brüsselis asuvat parlamendihoo- nete kompleksi, istungisaali ja käisime ka linna uurimas. Samuti nau- tisime kohalikke roogasid, näiteks traditsioonilisi Belgia vahvleid ja šokolaadi, mis olid väga head. Õhtul jalutasime linna kaunitel väljakutel, näiteks Grand Place’il, kus imetlesime avarat ja kaunist vaadet. See oli reis, mis avardas meie silmaringi ja pakkus palju to- redaid elamusi.“

KUHU MINNA

26. oktoober kell 13 Koeru kultuurimajas Kanarbiku sügispidu
27. oktoober kell 19 Järva-Jaani kultuurimajas Komöödia-teater „Lumevangis“

1. november kell 21 Järva-Jaani kultuurimajas ööretrodisko
7. november Järvapesa lasteaias Albu maja isadepäeva kogupereüritus

8. november kell 19 Järva-Jaani kultuurimajas näitetrupp Poolvillased „Kirvega kurge püüdmas“

9. november kell 18 Koeru kultuurimajas džässiohtu. Esi-
neb Gourmet Duo Plus

10. november kell 16 Imavere rahvamajas kino „Vari“

11.–16. november Järva-Jaani muuseumide keskuses uu-
dishimunädal valla noortele

11.–17. november noorsootöönädal

14. november kell 18.30 Järva-Jaani kultuurimajas kino „Vari“

15. november kell 10–17 Järva-Jaani muuseumide kesku-
ses muuseumide keskuse 5. aastapäev. Kõigile külastus
sooduspiletiga

15. november kell 10–22 Koeru kultuurimajas noorte inspi-
ratsioonipäev

15. november kell 18.30 Imavere rahvamajas mälumängu-
turniiri Ajuragin hooaja II voor. Küsimused koostab ajakirja-
nik Villu Päärt

16. november kell 16 Koeru kultuurimajas Sangaste teatri
Rukki Narrid etendus „Nunnad“

19. november kell 19 Koeru kultuurimaja väljasõit Eesti
draamateatrisse. Etendus „Cafe Theatral“

23. november Albu rahvamajas, mõisas ja toiduaidas Järva-
maa rahvatantsu ja muusika žanripäev

23. november kell 19 Koeru kultuurimajas Koeru spordiselts
100 / Koeru HKS 30 piduõhtu

24. november kell 13.30 algusega Vargamäe muuseumi
juures kultuurilooline palverännak „Matsimäelt Vargamäele
ehk igavikupühapäeva palverännak“

Novembris kell 10–17 (R–P) avatud Järva-Jaani muuseumi-
de keskus ja vanatehnika varjupaik

12. oktoobril peeti Koerus 22. korda Koerus sündinud ja Arukü-
la mõisas kooliteed alustanud luuletaja Kalju Lepiku luulevõistlust.
Päev algas küünalde süütamise ja luule lugemisega Kalju Lepi-
ku sünnikohas.

Kui varasematel aastatel on noored luuletanud palju armastusest,
siis selle aasta märksõna oli ilm, kuid oli ka isamaalist luulet. Sõjast
räägiti vähem.

Hea meel oli näha, et noored ei lugenud oma loomingut telefo-
nist, vaid nii mõnelgi oli see kirjutatud käsitsi märkmikku.

Järva valda esindas Lepiku luulevõistlusel Anu Laansalu Amb-
last (pildil), Anu pälvis Koeru raamatukogu eripreemia.

Päeva juhtisid Koeru keskkooli neiud Maarja Volter ja Mia Li-
sanna Sopp.

Luulet hindasid sel aastal lastekirjanik, luuletaja ja õpetaja Jaa-
nus Vaiksoo, Järvamaa keskraamatukogu direktor Jane Kiristaja,
õpetaja Janne Palu, Järvamaa rahvakultuurispetsialist Külliki Aasa
ja Øyvind Rangøy – norra tõlkija ja luuletaja, kes rääkis, kuidas te-
mast sai esimene ja ainuke norralasest eesti filoloog. Esimene sõ-
na, mille ta eesti keeles selgeks sai, oli „soolikad“, sama nime kan-
nab ka tema esimene eestikeelne jutukogu.

Jaanus Vaiksoo sõnul oli see täiuslik laupäev. Heameelt teeb, et
tava jätkub, lugu läheb edasi, kuigi põhikoolis polnud palju esine-
jaid. „Luule on väga isiklik. Kõige selle juures on tunda ka elurõõ-
mu, peidetud huumorit. Kui üks noor ütles enda kohta, et on an-
detu, siis seda ei saa võtta tõsiselt – te kõik olete andekad, küll te
selle ande endas üles leiate,“ lausus ta noortele julgustavalt.

Samuti hindajate seas olnud Jane Kiristaja tänas noori, kes on kir-
jutanud väga isiklikel teemadel ja julgevad neid väga isiklikke üle-
elamisi kuulajatele esitada. Ta julgustas kõiki noori edasi kirjutama.

Luulevõistluse korraldasid Koeru kultuurimaja, Koeru keskkool
ja Koeru raamatukogu, toetasid Järva vald, Eesti Kultuurkapitali
Järvamaa ekspertgrupp, Eesti Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapi-
tal ja perekond Lepik, kohal oli ja vanaisa luulet esitas ka Kalju Le-
piku lapselaps Illimar Lepik von Wirén.

Jutustajate lood viisid ka vanasse Egiptusesse ja Hiina

16. oktoobril oli Aravete kul-
tuurimajas koos 18 jutustajat
kuuest koolist – toimus jutustajate
konkurss „Kratilood“, kus
sedapuhku tuli esitada kaks lugu:
rahvajutt kodukandist ja kultuu-
rirkuse aastasse sobiv lugu.

Jutustajaid kolmes vanu-
seastmes hindasid näitekirja-
nik, lavastaja ja saatejuht Arlet
Palmiste, SA A. H. Tammsaare
muuseum Vargamäel juht Reeli-
ka Räim, näitleja Kersti Tombak
ja Järva valla avalike suhete juht
Arnika Tegelman.

Laiuse Jaan Poska põhikooli
poisi Joel Šoti räägitud lood jäid
meelde tänu headele puäntidele.
Näiteks lugu mulgist ja võro-
kesest, kes ei suutnud kõrtsis
selgitada, kelle kultuur on etem,
ja läksid seepärast kaklema. Tar-
kusetera: omi tuleb hoida, mitte
nende pärast kakelda.

Laura Kalmus Paide Ham-
merbecki põhikoolist läks kul-
tuuririkkuse aastasse sobiva
looga vanasse Egiptusesse, kuid
kodukandi loona jutustas juhtu-
mi oma isa nooruspõlvest, kes
armastas Ambla kandis logude

mootorratatega ringi kihutada
ja ega õnnetuski kaugel olnud.

Mirtel Tuisk Aravete koolist
rääkis loo ilusa lauluhäälega Liis-
sist, kelle regilaul mõjus iidsele
allikavaimule nii, et see täitis te-
ma soovi ja vanaema sai terveks.
Tarkusetera: regilauludes peitub
terve maailma vägi.

Kõige nooremas vanuseast-
mes (kolm osalejat) oligi võidu-
kas Mirtel Tuisk Aravete koolist
(juhendaja Helena Gulbis), teine
oli Mianora Pruuli Loo keskkoo-
list (Annika Valge) ja kolmas
Oliver Lumiste Aravete koolist
(Helena Gulbis).

Keskmisses vanuseastmes

(kümme osalejat) oli võidukas
Gregory Lucas Purre Albu koolist
(Küllike Veede), teine oli Laura
Kalmus Paide Hammerbecki põ-
hikoolist (Merit Puna) ja kolmas
Villem Malm Laiuse Jaan Poska
põhikoolist. Žürii eripreemia päl-
vis Väike-Maarja gümnaasiumi
tüdruk Emma Leemets.

Vanemas vanuseastmes (osa-
lejaid viis) oli võidukas Rebeka
Kuik Loo keskkoolist (Anett Ka-
rula), teine oli Joel Šott Laiuse
Jaan Poska põhikoolist ja kolmas
tema kooliõpilane Siim Luhamäe
(mõlema juhendaja Helge Ma-
ripuu).

Arlet Palmiste tegi korral-

dajatele ettepaneku kutsuda
järgmisel aastal žüriisse paaritu
arv liikmeid, sest muidu on
keeruline otsustada. Noortel
soovitas ta rääkida kõva ja sel-
ge häälega, nii et oleks kuulda.
Teiseks – jätta lugudele vahed.
Muidu ei saa arugi, millal üks
lugu lõpeb ja teine algab. Ju-
tustades ei maksa kiirustada
ja sõna lõppe ära närida. „Ja
kui jutustate, siis konkreetselt
kellelegi – valige ta publikust
välja. Silmside on tähtis,“ soo-
vitas Palmiste.

Ühe loona tuli sedapuhku
esitada kultuuririkkuse aastasse
sobiv lugu. Palmiste ei osanud
arvatagi, et keegi tuleb rääkima
Egiptuse jumalatest või vanast
Hiinast. „Väga äge! Aga lood ei
pea nii pikad olema, pigem mõ-
nusa puändiga,“ ütles ta.

Otsustamisel võtsid hindajad
arvesse seda, kuidas lugu enda
omaks tehti – lugu ei peagi ole-
ma sõna-sõnalt peas, vaid peas
peab olema see, kuhu sa looga
jõuda tahad. Jutustama peab ka
keeleliselt korrektselt, parasiit-
sõnadeta.

Eesti võrkpalli rahvaliigas osaleb kolm Järva valla spordikeskuse võistkonda

LEO MATIKAINEN
Järva valla spordikeskuse meeskonna esindaja

Eesti võrkpalli rahvaliiga alustab oktoobris oma uut hooaega ja seal osaleb seitsmes võistlusgrupis 156 võistkonda. Need seitse võistlusgruppi moodustuvad meeskondade, naiskondade ja segavõistkondade tugvusgruppidest, meeskondadel on kolm, naiskondadel ja segavõistkondadel kaks tugvusgruppi. Järva valla spordikeskuse võistkonnad löövad kaasa naiskondade, meeskondade ja segavõistkondade II tugvusgrupi turniiridel ja meie võistkondade koosseisudes osaleb kokku 38 mängijat.

Parima tulemuse eest hoolitsemisel hooajal Järva valla spordikeskuse meeskond, kes

jõudis II tugvusgrupi finaali, kus kahjuks tuli vastu võtta kaotus Neemeco / Kohila valla noorelt ja ambitsioonikalt meeskonnalt ning tasuks olid seekord hõbemedalid. Meeskond mängib uuel hooajal põhiliselt samas koosseisus nagu eelmiselgi ja koosseisu kuuluvad Marek Palandi, Marco Palandi, Kristjan Kallaste, Egert Ader, Meelis Matkamäe, Peeter Piirsalu, Martin Tamlak, Rain Raukas, Jaanus Õigemeel, Ariano Suur ja Joonas Löbus.

Järva valla spordikeskuse naiskond mängib algaval hooajal koosseisus Deivi Köll, Anna Poljarun, Jelena Zubkevits, Kaidi Sommer, Merlin Paloson, Kristi Aaloe, Karoliine Link, Annika Deedin, Age Vahemaa ja uute mängijatena on meie naiskonnaga liitunud Kirke Grünmann,

Eleri Kang, Hanna-Katryna Keorme, Mari-Liis Pihlak ja Gerli Strumila. Naiskonna juhendaja on Mikk Kallakmaa.

Järva valla spordikeskuse segavõistkonda kuuluvad Epp Sepp, Regina Kallaste, Kristi Tooming, Margit Reinmets, Kati-Karolin Prangli, Kristiina Tökke, Olga Khodyreva, Hannes Sepp, Kalvi Kallaste, Kaimar Männigo, Rain Raukas ning uute mängijatena Ivar Intelmann ja Tanel Jaagup Sillajõe.

Järva valla spordikeskuse võistkonnad mängivad põhiturniiril kodus-võõrsil printsibil meeskond kuue-, naiskond viie- ja segavõistkond neljaliikmelise salagrupis ning kõik meie võistkondade kodumängud peetakse Aravete spordihoones. Meeskonna vastasteks alagrupiturniiril on Tiim S' Pirita,

advokaadibüroo Premium / Rae vald II, InfraRoad, Kiili SK ja TalTech. Naiskonna alagrupikaaslased on Aruküla, InfraRoad, Kose huvikool ja Kuusalu VK ning segavõistkonnal Käru vabatahtlikud, Paide võistkond Põrandaalused ja VK Sei7se Viljandist. Kokku osaleb M II tugvusgrupis 28 meeskonda, N II tugvusgrupis 42 naiskonda ja segavõistkondade II tugvusgrupis 27 võistkonda.

Täpsem info kõikide turniiride ja osalejate kohta on leitav Eesti võrkpalliliidu harrastusvõrkpalli kodulehelt ja kodumängude toimumise ajad pannakse jooksvalt üles Järva valla spordikeskuse Facebooki lehele.

Ootame põnevaid pallilahinguid ja rohkesti pealtvaatajaid meie võistkondade kodumängudele!

Mälumängusari Järva Kilb alustas 17. hooaega

Mälumängusari Järva Kilb alustas oma 17. hooaega 8. oktoobril Ambla kultuurimajas. Kohal olid kõik võistkonnad, kes eelmisel hooajal lõpetasid. Uue liitujana sättis ennast laua taha võistkond Kaur. Seekord osaleb sarjas 14 võistkonda, kuid uued tulijad on alati oodatud. Küsimused valmistas ette ja mängu viis läbi oma tuntud headuses Ants Käärma. Kohe esimeses mängus vallandus intriig, sest mängu võitis Tre+.

Täname Põhja-Järva kultuurikeskust, kes võõrustas suupis-telauaga, ja Piibe teatrit, kes pani välja auhinnad. Järgmine mäng toimub 12. novembril algusega kell 19 Müüsleri Kilplala keskus-ses. Kõik on oodatud.

Kuula Mati Palmeti ja Arlet Palmiste mängu ülevaadet Keskeesti TRE raadio saates „Kilva-tund“ kolmapäeval, 09. oktoobril kell 15.15. Sarja korraldab MTÜ Sääsküla Huviklubi.

1. vooru tulemused

- 1.TRE + (Mati Palmet, Sven Tamming, Meelis Kangro, Marek Lillmaa) – 55;
2. Pub Krahv Dracula (Alar Särgava, Aksor Koit, Valdeko Vaher, Harri Aarde) – 53;
3. Huviklubi (Margus Vaas, Jaanus Tammiste, Viktor Tõnisson, Arlet Palmiste) – 46;
4. Kaur – 45, 5. Jäneda – 43, 6. Karedad – 41, 7. Müko – 39, 8. Reinevere – 30;
9. Tennoküün – 28; 10. Albu – 27; 11. Oisu – 26; 12. Päästekas – 25;
13. Roosna-Alliku – 24; 14 Järva-Jaani – 17.

Igas mängus on ka viiest küsimusest koosnev plokk Järvamaa kohta. Nende küsimuste kohta peetakse eraldi arvestust ja selgub parim Järvamaa tundja.

Järva teema tulemused

1. Kaur – 8; 2. TRE+ – 7; 3.–8. Krahv Dracula – 6; 3.–8. Huviklubi – 6; 3.–8. Karedad – 6; 3.–8. Jäneda – 6; 3.–8. Müko – 6; 3.–8. Roosna-Alliku – 6; 9.–12. Oisu – 4, 9.–12. Päästekas – 4; 9.–12. Reinevere – 4; 9.–12. Tennoküün – 4; 13. Albu – 2; 14. Järva-Jaani – 1.

Järva Kilva kalender:

12.11 – Müüsleri, 10.12 – Türi, 14.01 – Roosna-Alliku, 11.02 – Järva-Jaani, 11.03 – Jäneda, 08.04 – Aravete

Võistkondade koosseisud:

Dracula (Alar Särgava, Aksor Koit, Valdeko Vaher, Harri Aarde)

Oisu (Ants Kraut, Aire Kraut, Sille Varul, Ülo Ormus)

TRE+ (Mati Palmet, Sven Tamming, Meelis Kangro, Marek Lillmaa)

Huviklubi (Margus Vaas, Jaanus Tammiste, Viktor Tõnisson, Arlet Palmiste)

Karedad (Triin Tippi, Sirje Reinlo, Aivar Leinberg, Valdur Permanson)

Roosna-Alliku (Eve Sissas, Jaanika Alliksoo, Harry Käpper, Are Vest)

Müko (Indrek Kuuse, Viivika Leis, Terje Truska, Terje Kuusmann)

Albu (Küllike Veede, Maarja Liiv, Hirvo Rannu, Eda Joost)

Tennoküün (Andreas Sapas, Uku Pilv, Marko Mitt, Toivo Täht)

Jäneda (Sirje Reinola, Enno Must, Georg Särekanno, Ülle Oru)

Reinevere (Kai Kanarik, Jana Kollom, Lembit Bahman, Atko Rootsma)

Kaur (Urmas Tarvis, Teet Reier, Kristi Tammistu, Aleksander Smatov)

Järva-Jaani (Arto Saar, Mart Piiraja, Taavi Idavain, Üllar Kütt)

Järva valla sügisene sammuvõistlus

Hundisammude väljakutse kestis 23. septembrist 18. oktoobrini. Võistlusest võttis osa 131 inimest, samme tuli kokku 25 005 280 ning keskmine päevane sammukogus osaleja

kohta oli 8850. Kõik, kes astusid iga päev vähemalt 7000 sammu, osalesid igal nädalal auhinnaloosil.

Väljakutse lõpus premeeriti viit parimat sammujat.

Osalemine käis Fitsphere'i äpi kaudu. Sel aastal loositi viie parima vahel välja personaaltreening Silvia Kibuspuuga ning kõikide osalejate vahel toitumisnõustamine

Silvia Kibuspuuga. Sammu-võistlust korraldatakse kaks korda aastas.

See on mõeldud inimestele, kes elavad Järva vallas või tunnevad Järva vallaga sidet.

OSTAN
IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÕPU MÄRKE

— — —
TÜRI FOTOGRAAF
RENÈ VIJAT

Tel 525 8325
renewiljat@gmail.com

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Seisukorra hindamine
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø 20cm

Kutsetunnistused
141998, 141999

Reigo: 5800 1880
Gustav: 5919 2441
viruarborist@gmail.com

AMBLA
PUIT OÜ

Akende, uste ja muude
puidutoodete valmistamine
tellimuse peale.

Võtame tööle tisleri.

Tel 5565 8919 • amblapuit@gmail.com
Pikk tn 6, Ambla

FEKAALIVEDU
VÄLIKÄIMLATE RENT

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee

Reakuulutus

Ostan teie auto, kaubiku või
maasturi. Sobib ka remonti vajav,
vajadusel äravedu puksiiriga. Tel
5636 3855.

Ostan venemootorataid,
mopeede, võrre igas seisus tel
58096086.

Pakume Järvamaal aia- ja sae-
tehnikat remonti ning hooldust.
Tel: 5673 7642

Müüa kuiva ja märga küttepuid
koos kohale toomisega teile sobi-
val ajal. Halu pikkused 30-75 cm,
kogused täpsed. info 53594250.

Müüa kuivi küttepuid (30,40,50
cm), terrassilauda, sisevoodrilau-
da ja õhukuiva servamata sang-
lepalauda. Tel 5219496

Müüa 3 meetrist lehtpuu kütte-
puud. Samas müüme lõhutud
küttepuid. Halupuu pikkus vasta-
valt kliendi soovile. Info
tel. 53064897.

Ostame kasvavat ja virnastatud
võsa Ambla piirkonnas. Lisaks os-
tame põllumaad. Telefon
53060119 või 56187373.

Järva Valla Leht

Väljaandja Järva Vallavalitsus

Järva-Jaani, Pikk 56,

info 5346 7235

Tiraaž 4000

Toimetaja Kristi Kirss,

kristi.kirss@jarva.ee

Trükk AS Printall

Toimetus ootab kaastöid iga kuu
viimase täisnädala esmaspäevaks.

Müüa soodsalt lõhutud
kuivi ja tooreid
küttepuid.
Tel 5347 1144.

Ohtlike puude langetus
tõstukilt Järva valla
piires. Tel 5624 3085

FEKAALIVEDU
JÄRVAMAAL
Voolik kuni 50 m

Tellimine:
527 6087, Valeri
Hunting Grupp OÜ

KOGEMUSTEGA PARTNER SINU AUTOLE!

- REMONT JA REHVITÖÖD
- 3D SILLASTEND
- DIAGNOSTIKA / ELEKTRITÖÖD
- KLIIMASEADMETE HOOLDUS
- KLAASITÖÖD / ESITULEDE TAASTAMINE

ROOSNA-ALLIKU, Pärnu mnt 7
Tel: **389 5557, 525 2166**
autolammutus@stik.ee

PAIDE, Pärnu 57a
Tel: **3846083, 5340 5910**
paide@stik.ee

AVATUD E-R 8-17

www.stik.ee

stikautoremont

Hubane ja omanäoline
puhkemaja!
*KOOLITUS
*PEOLAUD
*LOODUSMATK
*MAJUTUS

Kontaktid:
Tel 58856955
info@jaagrivilla.ee
www.jaagrivilla.ee
FB: Jäägri Villa

RM EHTUS
5020032

Katusekatte ja vihmaveesüsteemide müük
ja paigaldus.
rmehitus.ee
info@rmehitus.ee
Tel 5020032

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja -aukude projekteeri-
mine, puurimine ning likvideerimine.
Vee- ja kanalisatsioonitorustike, sep-
tikute ja süvaveepumpade paigaldus.

Lisainfo tel 50 21 279
www.puurkaevumeistrid.ee

FEKAALIVEDU JA
UMMISTUSTE LIKVIDEERIMINE

Tel 384 6052 • info@jarvahaldus.ee

Vajad uut vihmaveerenni või
katuselt lumetökked puudu?

- Katuseredelid
- Lumetökked
- Vihmaveerennide paigaldus
- Käiguteed ja platvormid

☎ 527 1059
✉ info@vihmaveerennid.ee
🌐 vihmaveerennid.ee

KARTUL SIMUNAST

TELLI KARTULIKOTT KOJU

WWW.KARTULIPEALINN.EE

51942122

KARTUL SIMUNAST

interpret.ee

NÜÜD HINGVAD INIMESED

30. oktoober kell 18.00
Paide Püha Risti kirik

Duo ObSolute

Jaanka Kuusik (sopran)
Riivo Kallasmaa (oboe)

Kavas rahvakoraalid, gregooriuse laulud ja
eesti heliloojate looming

Piletid hinnaga 15/10€ saadaval Fientas

VÄIKE-MAARJA PUIT MÜÜB

Puitbrikett KASK
alates 240 €/alus

Puitbrikett TERMO
260 €/alus

Premium 6mm pellet
alates 250 eur/alus

Transpordi võimalus **KIIRE TARNE!**

Kohapeal drive-in süsteem ja paki/kotikaupa müük

Info ja tellimine: tel. 520 6389

Soodne saematerjal! Lauad, prussid!

Küsi hinnapakumist numbrilt 515 0268

Asume: Väike-Maarja, Jaama 7a

Külasta ka kodulehte: www.vmpuit.ee

